

Svar och kortfattade lösningar

*(Dessa lösningar kan användas för att kontrollera huruvida man har rätt svar.
De är dock inte säkert tillräckligt detaljerade för att ge full poäng på tentan.)*

Uppgift 1

1a: P0: Första LP-opt: $x_1 = 0$, $x_2 = 3/2$, $z = 3/2$. Detta ger $\underline{z} = 2$ (ty min-problem). Avrundning neråt ger ingen tillåten lösning. Avrundning uppåt ger ingen tillåten lösning. Förgrena över x_2 .

P1 ($x_2 \leq 1$): $x_1 = 1$, $x_2 = 1$, $z = 3$, (heltal) vilket ger $\bar{z} = 3$.

P2 ($x_2 \geq 2$): Saknar tillåten lösning. Kapa.

Trädet avsökt. Optimum: $x_1 = 1$, $x_2 = 1$, $z = 3$.

1b: Det tillåtna området är bara punkten $(1, 1)$. (Det konvexa höljet ges t.ex. av $x_1 \geq 1$, $x_2 \geq 1$, $x_1 + x_2 \leq 2$.)

Uppgift 2

2a: Billigaste uppspännande träd-problem, lös med Kruskal eller Prims metod. Lösning: $(1, 3)$, $(2, 4)$, $(3, 4)$, $(4, 5)$, $(4, 6)$. Kostnad: 18.

2b: Handelsresandeproblem, NP-svårt.

2c: 1-träd: $(1, 2)$, $(1, 3)$, $(2, 4)$, $(3, 4)$, $(4, 5)$, $(4, 6)$. Kostnad: 22, dvs. rundan blir minst 22 lång.

2d: Aldrigsen bygger upp turen med noderna i ordningen 1, 3, 4, 2, 5, 6, men sedan finns ingen väg hem igen, så heuristiken misslyckas med att hitta en tur (ty grafen är inte fullständig).

2e: Kinesiska brevbärarproblemet. Endast nod 3 och 5 har udda valens, och det billigaste sättet att åtgärda detta är att dubblera bågar $(3, 4)$ och $(4, 5)$. Exempel på lösning: $1 - 3 - 4 - 6 - 5 - 4 - 2 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1$.

2f: Nodfärgning. Grafen innehåller K_3 , så minst tre färger krävs. Nod 1 och 4 kan ha samma färg, nod 3 och 5 kan ha samma färg, och nod 2 och 6 kan ha samma färg, så tre färger räcker.

2g: Billigaste väg. (Att grafen är oriktad kan åtgärdas genom att införa dubbla motriktade bågar.) Dijkstras metod ger billigaste väg $1 - 3 - 4 - 6$. Optimalitetsbeviset är nodpriserna, som visar att man inte kan komma till någon nod på ett billigare sätt.

2h: Dyraste enkla väg. Om man glömmer att kräva att vägen ska vara enkel fastnar man (dvs. Fords metod) i en positiv cykel, som kan bli hur lång som helst, så fru Gaabortsen kommer aldrig fram. Problemet är NP-svårt.

2l: Bivillkoren är att varje nod ska ha valens 2:

$$\text{Nod 1: } x_{12} + x_{13} = 2 \quad (1)$$

$$\text{Nod 2: } x_{12} + x_{23} + x_{24} + x_{25} = 2 \quad (2)$$

$$\text{Nod 3: } x_{13} + x_{23} + x_{34} = 2 \quad (3)$$

$$\text{Nod 4: } x_{24} + x_{34} + x_{45} + x_{46} = 2 \quad (4)$$

$$\text{Nod 5: } x_{25} + x_{45} + x_{56} = 2 \quad (5)$$

$$\text{Nod 6: } x_{46} + x_{56} = 2 \quad (6)$$

Bivillkor 1 ger $x_{12} = 1$ och $x_{13} = 1$. Detta ger också $x_{23} = 0$, annars skulle en subtur bildas. Bivillkor 6 ger $x_{46} = 1$ och $x_{56} = 1$. Detta ger också $x_{45} = 0$, annars skulle en subtur bildas. Bivillkor 3 säger nu $1 + 0 + x_{34} = 2$, vilket ger $x_{34} = 1$. Bivillkor 4 säger nu $x_{24} + 1 + 0 + 1 = 2$, vilket ger $x_{24} = 0$. Bivillkor 5 ger nu $x_{25} + 0 + 1 = 2$, dvs. $x_{25} = 1$. Bivillkor 2 är nu uppfyllt och lösningen helt fixerad.

Uppgift 3

3a: Ja, problemet är konvext.

3b: KKT-villkoren:

1. $x_1 + 2x_2 \leq 1, x_1^2 \leq 1$.

2. $u_1(x_1 + 2x_2 - 1) = 0, u_2(x_1^2 - 1) = 0$.

3. $\begin{pmatrix} 4x_1 - 2 \\ 2x_2 - 1 \end{pmatrix} + u_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} + u_2 \begin{pmatrix} 2x_1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$

4. $u_1 \geq 0, u_2 \geq 0$.

I punkt A är inget bivillkor aktivt, så $u_1 = 0$ och $u_2 = 0$, och 3 har ingen lösning. Ej KKT-punkt.

I punkt B är båda bivillkoren aktiva. 3 blir $u_1 + 2u_2 = -2$ och $2u_1 = 1$, vilket ger $u_1 = 1/2$ och $u_2 = -5/4$. Eftersom $u_2 < 0$ är 4 inte uppfyllt. Ej KKT-punkt.

Punkt C är inte tillåten i 1. Ej KKT-punkt.

I punkt D är endast det andra bivillkoret aktivt, så $u_1 = 0$. 3 ger då $-2u_2 = 6$ och $0 = 0$, vilket ger $u_2 = -3$, som ej uppfyller 4. Ej KKT-punkt.

I punkt E är endast det först bivillkoret aktivt, så $u_2 = 0$. 3 ger då $u_1 = 2/9$, och 4 är uppfyllt. KKT-punkt.

3c: Punkt E är optimal, eftersom problemet är konvext.

Uppgift 4

4a: Den angivna lösningen ger basbågarna (1, 3), (1, 4) och (2, 3). Nodpriserna blir då $y_1 = 0, y_2 = 1, y_3 = 4, y_4 = 5$ och den reducerade kostnaden blir $\hat{c}_{24} = -3$, så x_{24} blir inkommande variabel. Cykeln blir $1 - 3 - 2 - 4 - 1$ (där bågarna (2, 3) och (1, 4) används bakåt), och i den kan man skicka maximalt 3 enheter. Utgående variabel blir då x_{23} . Ny lösning blir $x_{13} = 4, x_{14} = 2, x_{24} = 3$. Nodpriserna blir nu $y_1 = 0, y_2 = 5, y_3 = 4, y_4 = 6$, och den reducerade kostnaden blir $\hat{c}_{23} = 4$, så vi har optimum. Totalkostnaden blir 31.

4b: Utgå från den optimala lösningen i uppgift a och skicka ytterligare en enhet *via basträdet*, vilket ger $x_{13} = 5, x_{14} = 1, x_{24} = 4$. Eftersom vi har oförändrad bas, blir

nodpriser och reducerad kostnad samma som tidigare, så vi har optimum. Totalkostnaden blir 30, så den har *minskat*. (Att man kan skicka mer till lägre kostnad kallas ibland “transportparadoxen”.)

4c: Inget, ty $\hat{c}_{23} = 1 > 0$.

4d: Av de fyra bågarna ska tre vara basbågar, vilket ger fyra möjligheter. Två av dem dök upp i uppgift a. Det visar sig att de andra två möjligheterna inte blir tillåtna på grund av käll-/sänkstyrkorna.

Uppgift 5

5a: Starta med slackvariablerna, x_3 och x_4 , i basen. I den första iterationen blir x_2 inkommande och x_4 utgående. I andra iterationen blir x_1 inkommande och x_3 utgående. Därefter fås optimum. Den optimala lösningen är $x_1 = 2, x_2 = 1$ med $z = 7$. Dual optimallösning (skuggpriser) är $y_1 = 1/3$ och $y_2 = 4/3$.

5b: (Standardform.)

5c: Dual optimallösning förskjuts till $y_1 = 0$ och $y_2 = 2$. Tre duala bivillkor är aktiva i den punkten, vilket betyder att den primala optimallösningen inte är unik. En av de optimala är dock den i 5a.

(Mer exakt är följande primala lösningar optimala: $x_1 = 2, x_2 = 1$ och $x_1 = 0, x_2 = 2$, samt alla konvexkombinationer av dessa två punkter.)